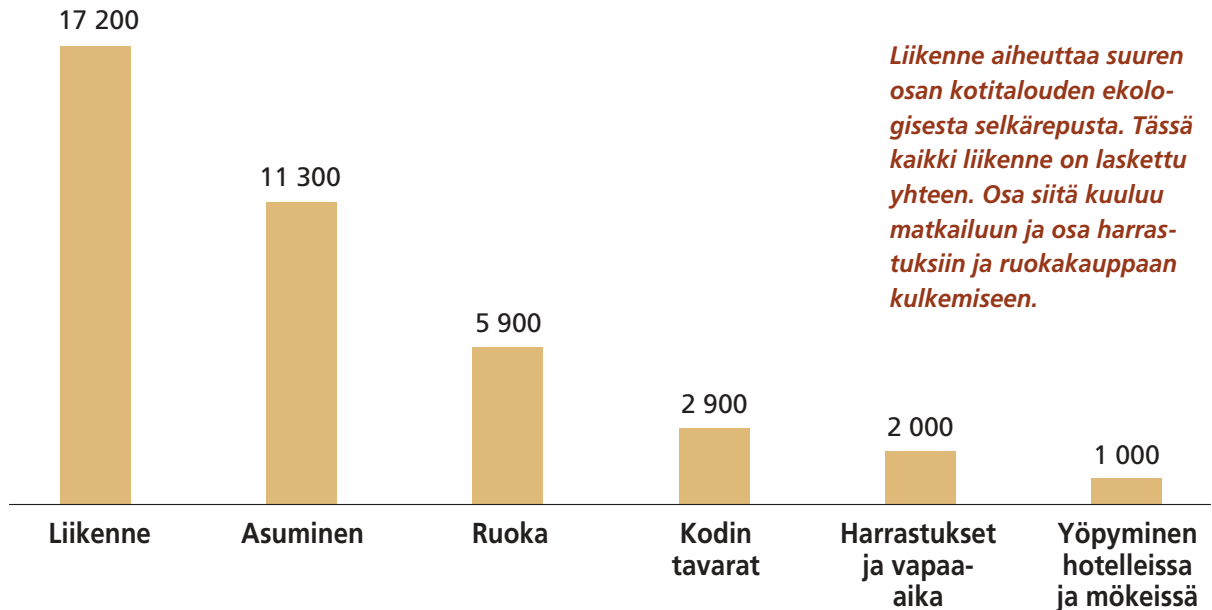

Tutustu Katja ja Kari Keskiivertoon

■ Suomalaisen ekologinen selkäreppu (kg/henkilö/vuosi)

Liikenne aiheuttaa suuren osan kotitalouden ekologisesta selkäreppusta. Tässä kaikki liikenne on laskettu yhteen. Osa siitä kuuluu matkailuun ja osa harrastuksiin ja ruokakauppaan kulkemiseen.

Katja ja Kari ovat keskivertosuomalaisia, jotka asuvat kaksin. Kumpikin kuluttaa luonnonvaroja 40 tonnia vuodessa eli 110 kiloa päivässä. Tämä on heidän ekologisen selkäreppunsa paino.

Kotitalouksien ekologisen selkäreppun lisäksi Suomessa kuluu vuodessa 70 tonnia luonnonvaroja jokaista suomalaista kohden

vientituotteiden valmistukseen, pääoman muodostukseen (kuten tehtaiden rakentamiseen) ja julkisten palvelujen tuottamiseen.

REPPU JA REISSUMIES

Ekologinen selkäreppu

= kaikki kiinteät luonnonvarat, joita kuluu tavaroiden ja palvelujen tuotannossa ja käytössä jossain vaiheessa jossain päin maailmaa.

Kiinteät luonnonvarat

= uusiutumattomat ja uusiutuvat luonnonvarat sekä maaperän eroosio.

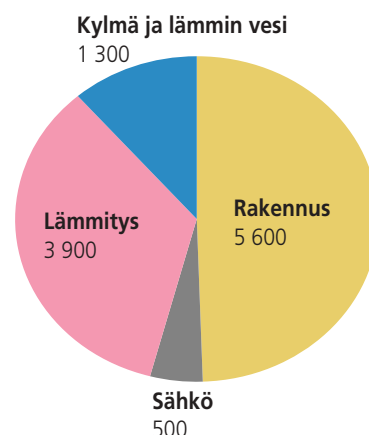
Asuminen: 11 tonnia vuodessa

Katja ja Kari asuvat taajama-kerrostalossa, joka on rakennettu 1960-luvulla ja lämpiää kaukolämmöllä. Asuineliöitä on 38 henkilöä kohden.

Kumpikin käyttää asumiseen yli 11 tonnia luonnonvaroja vuodessa. Tästä noin puolet kuluu talon ja pihan rakentamiseen ja puolet energiaan ja veteen.

■ Asumisen ekologinen selkäreppu (kg/henkilö/vuosi)

Reppu kevyemmäksi?

- Parempi kunnostaa vanhaa kuin rakentaa uutta
- Riittäisikö vähempikin asuintila?
- Puutalon rakentaminen kuluttaa vähemmän luonnonvaroja kuin kivi- tai betonitalon rakentaminen
- Laske huonelämpötiloja: yhden asteen lasku säästää 5 % lämmitysenergiaa
- Käytä varsinkin lämmintä vettä säästäen

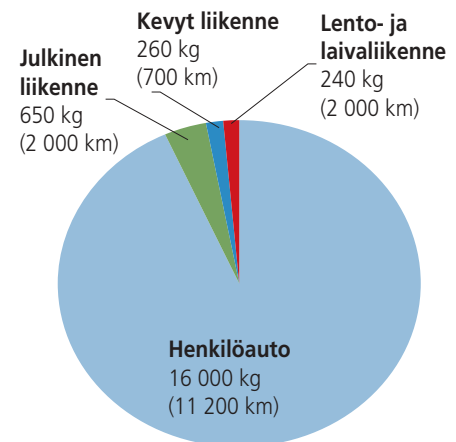
Liikenne: 17 tonnia vuodessa

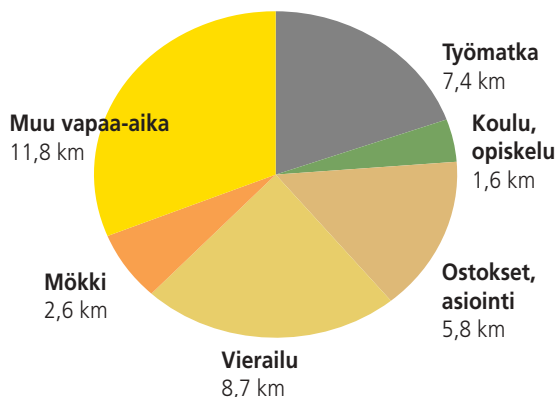
Kari liikkuu omalla ajallaan 38 km vuorokaudessa – suurimman osan henkilöautolla. Tästä on työmatkoja 7 km ja ostos- ja asiointimatkoja 6 km. Liikenteeseen kuluu jopa 17 tonnia kiinteitä luonnonvaroja vuodessa.

Henkilöautoilu kuluttaa noin viisi kertaa enemmän luonnonvaroja kuin linja-autolla kulkeminen. Jos Kari vaihtaisi autollaan kulkemansa työmatkat linja-autoon, säästyisi vuodessa vähintään 1000 euroa rahaa ja liikenteen selkäreppu kevenisi kolmella tonnilla!

Liikenteen ekologinen selkäreppu (kg/henkilö/vuosi)

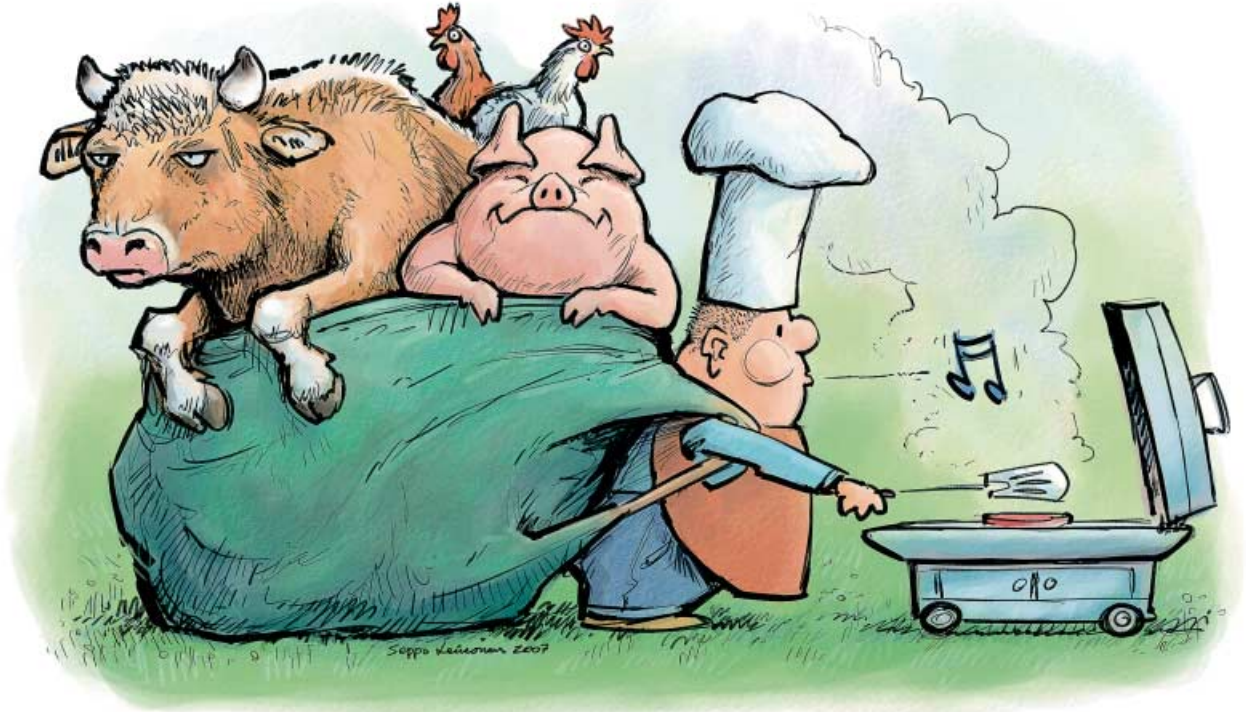
Kotimaan matkasuorite (yhteensä 38 km/henkilö/vuorokausi)

Reppu kevyemmäksi?

- Minimoi henkilöautolla kuljetut kilometrit
- Yhdistele kyytejä ja matkoja
- Kevyt liikenne = kevyempi reppu ja parempi kunto

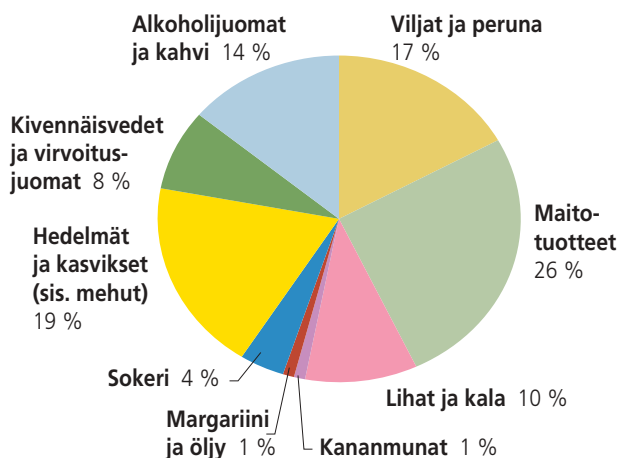
Syöminen ja juominen: 6 tonnia vuodessa

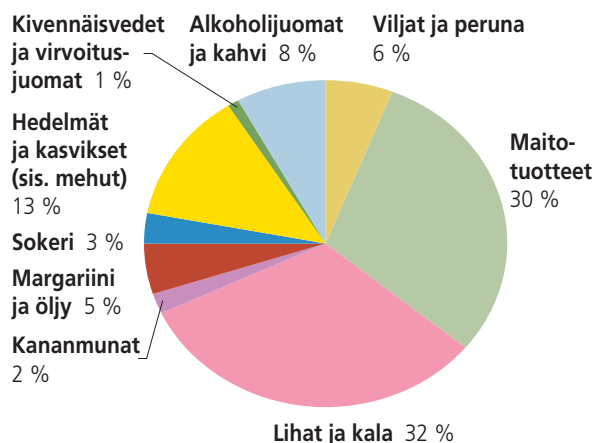
Katja ja Kari syövät lihaa 7 kertaa enemmän kuin mitä Maailman terveysjärjestö WHO suosittelee. Tämä näkyy myös luonnonvarojen kulutuksessa.

Liha aiheuttaa kolmanneksen Karin ekologisesta selkäreppusta, vaikka vain kymmenesosa syödystä ruoasta on lihaa. Myös muut eläinperäiset tuotteet kuluttavat paljon.

■ Suomalaisen ravinto (yhteensä 840 kg/henkilö/vuosi)

■ Ruoan ja juoman ekologinen selkäreppu (yhteensä 6 000 kg/henkilö/vuosi)

Reppu kevyemmäksi?

- Vähennä lihansyöntiä
- Suosi kasviksia ja viljatuotteita
- Muista vuodenajat – kesällä tuoretuotteita, talvella juureksia
- Lähiruoka on usein parempi vaihtoehto
- Suosi avomaalla kasvatettuja kasveja
- Suosi itse kasvatettua tai kerättyä ruokaa, mutta vältä ylimääräistä autoilua

Harrastukset ja vapaa-aika: 2 tonnia vuodessa

Katjalla ja Karilla on 6,5 tuntia vapaa-aikaa päivässä. He katsovat televisiota kolme tuntia, kuuntelevat radiota ja lukevat.

Jos Katja lisäksi harrastaa päivittäin puoli tuntia kodin ulkopuolella, kuluu vuodessa noin 2 tonnia luonnonvaroja. Luvussa ei ole mukana harrastuksiin kulkemista.

Harrastuksista moottoriurheilu on kuluttavinta. Myös se kuluttaa, jos harrastukseen tarvitaan paljon lämmitettyä tai jäädytettyä tilaa.

Harrastusvälineiden merkitys on yleensä pieni.

■ Joidenkin harrastusten luonnonvarojen kulutus

Harrastus	kg/tunti
Lenkkeily pururadalla	1
Rullaluistelu	1
Uinti uimahallissa	11
Jääkiekko jäähallissa	7
Kuntosalilla käynti	6
Jalkapallo tekonurmella (ei lämmitetyllä)	6
Pianonsoitto	4
Teatterissa käynti	13
Soutuveneily mökkirannasta	0,7
Veneily moottoriveneellä (alumiinipulpettivene, jota säilytetään rakennetussa satamassa)	70
Television katselu kotona	1

■ Liikenne harrastuksiin

Kulkuväline	kg
15 km henkilöautolla	22
15 km linja-autolla	5

Reppu kevyemmäksi?

- *Harrasta ilman autoa tai kevennä reppua kimpakyydeillä*
- *Liiku ilman moottoria*
- *Ulkoile lähimaastossa*
- *Hyötyliikunta on paitsi ekotehokasta, myös terveellistä*

Yöpyminen mökillä ja hotellissa: 1 tonni vuodessa

Katjan vuosittaisen matkailun selkäreppu painaa lähes tonnin, vaikka mukaan ei lasketa matkailun liikennettä. Puolet tästä kuluu mökkeilyyn ja puolet yöpymiseen esimerkiksi hotelleissa.

JOS TUO ON MÖKKI,
NIIN MILLAINEN MAHTAA
OLLA ITSE TALO?

Matkan selkäreppu on yleensä sitä suurempi, mitä kauemmas ja mitä nopeammin kuljetaan. Edestakainen Thaimaan lento kuluttaa 1 000 kg luonnonvaroja, Tallinnan matka pika-aluksella 190 kg ja matkustaja-autolautalla 30 kg.

■ Kaksi eri mökkiä

Vaatimaton (29 m²)

kg/vuosi

1 900	Rakennus
410	Sähkö
960	Polttopuut
340	Huonekalut ja laitteet
50	Muut

Yhteensä

3 660 ilman liikennettä

Tasokas (140 m²)

kg/vuosi

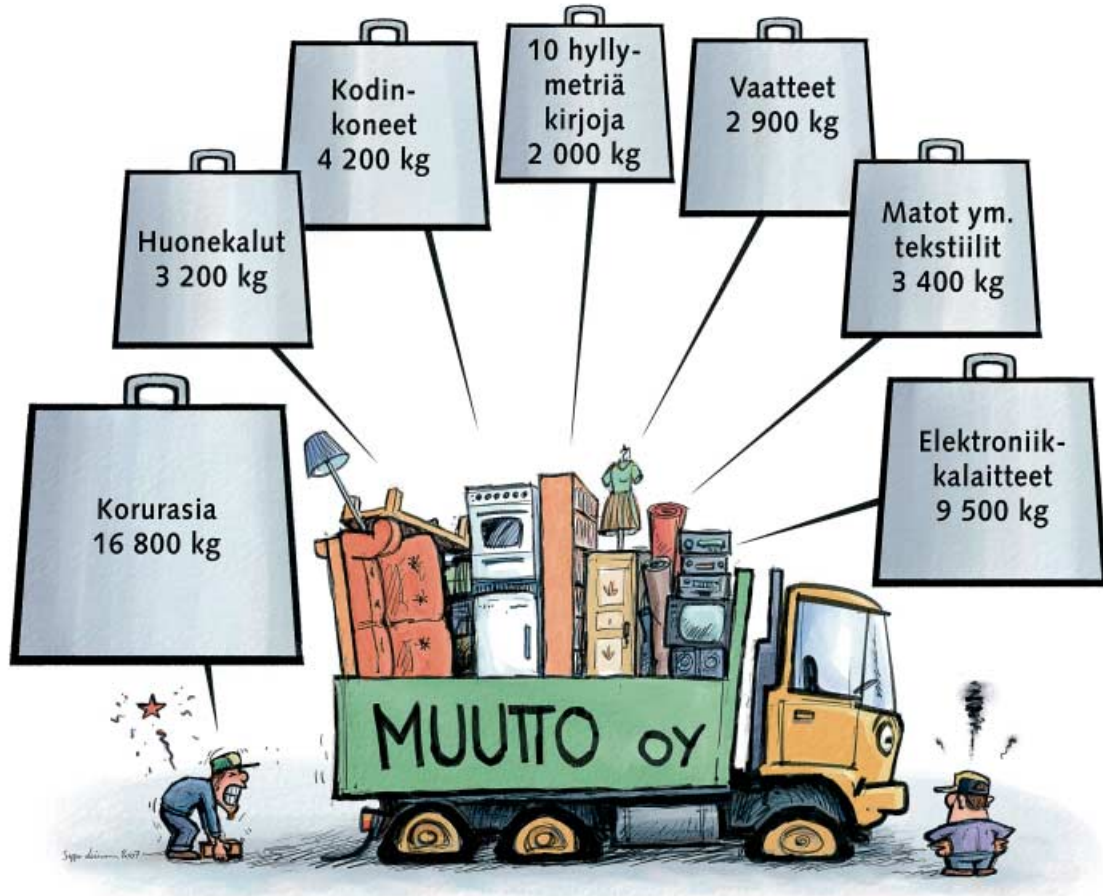
4 940
2 380
960
500
140

Suomalainen viettää vapaa-ajan asunnolla 72 vuorokautta vuodessa. Mökin taso vaikuttaa luonnonvarojen kulutukseen paljon. Ohessa vertaillaan kahden eri tasoisen ja kokoisen mökin ekologista selkäreppua.

Reppu kevyemmäksi?

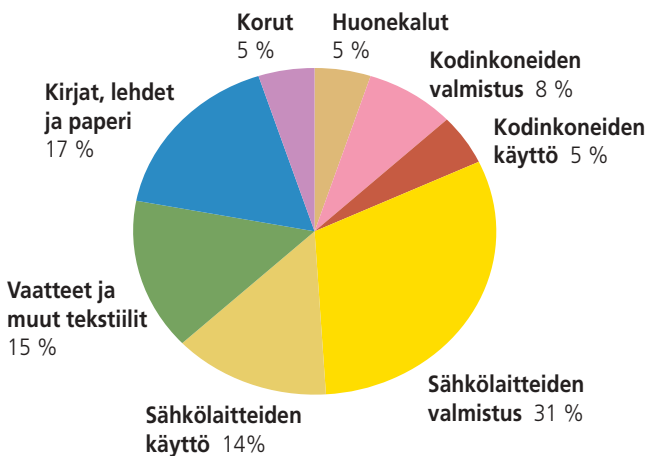
- Mielummin vaatimaton kuin varusteltu mökki
- Mielummin vuokramökki kuin oma
- Lähilomaile, vältä toistuvia pitkiä matkoja
- Pyöräile, kävele ja telттаile

Kodin tavarat: 3 tonnia vuodessa

Katjan ja Karin kodissa on tuhansia esineitä, joiden valmistus painaa noin 3 tonnia vuotta kohden molempien selkäreppussa. Pitkään kestävät tavarat pienentävät vuosittaista selkäreppua. Esimerkiksi Katjan koruilla on suuri selkäreppu, mutta niitä käytetään vuosikymmeniä.

■ Kodin tavaroiden valmistuksen ja käytön vuosittainen ekologinen selkäreppu

Reppu kevyemmäksi?

- Ennen kuin ostat uutta, mieti, tarvitsetko todella
- Sammuta laitteet, kun et tarvitse niitä – stand-by-tilakin kuluttaa paljon
- Käytä tavaroita niin pitkään kuin mahdollista
- Hanki käytettynä mieluummin kuin uutena
- Lainaa, korjaa, kierrätä
- Vältä kulta- ja timanttikoruja
- Anna lahjaksi vain tarpeellista

Selkäreppu kevyemmäksi...

Omilla valinnoilla voi säästää luontoa paljonkin. Katja ja Kari päättivät keventää vuosittaisia ekologisia selkäreppujaan. He

- vaihtoivat työmatkat autosta linja-autoon – 3 000 kg
- kulkevat kauppaan auton sijasta pyörällä – 2 200 kg
- muuttivat pienempään asuntoon, jossa tilaa yhteensä 50 m² – 1 900 kg
- pienensivät huoneiden keskilämpötilaa kahdella asteella – 1 850 kg
- ryhtyivät kasvissyöjiksi – 1 600 kg
- vähensivät lämpimän veden kulutustaan 20 %
(14 litraa) vuorokaudessa – 200 kg
- hankkivat kodin kalusteet kirpputorilta – 160 kg

Molempien selkäreput kevenivät 11 tonnilla eli vuosittainen luonnonvarojen kulutus putosi yli neljänneksellä.

...ja tulevaisuudessa vielä kevyemmäksi

Vuonna 2050 meidän pitäisi pystyä elämään kymmenesosalla niistä luonnonvaroista, mitä nyt kulutamme. Tähän ei päästä pelkillä yksityisillä kulutusvalinnoilla. Tarvitaan muutoksia myös yhteiskunnan rakenteissa

ja kuluttajille suunnatussa tarjonnassa. Esimerkiksi verotuksen painopisteen siirtäminen työn teosta ja teettämisestä luonnonvarojen käyttöön kannustaa säästämään luontoa.

Tulevaisuudessa esimerkiksi

- *tavaroita ei tarvitse omistaa, vaan vuokraus ja muu yhteiskäyttö on helppoa*
- *talot pysyvät lämpiminä lähes nollaenergialla ja sähköä kuluu pieni osa nykyisestä*
- *talot ja tavarat kestävät pitkään*
- *palvelut ovat lähellä – oma henkilöauto on tarpeeton*
- *kasvikset käytetään ihmisravinnoksi, ei eläimille tai autoille*